

Codi: 42280

ECTS: 15

Titulació: Màster Interuniversitari en Història de la Ciència: Ciència, Història i Societat

Tipus, semestre: OT, 1S

Coordinadors: (*)Mònica Balltondre (MB) monica.balltondre@uab.cat UAB
Miquel Carandell (MC) miquel.carandell@uab.cat UAB
Agustí Nieto-Galan (ANG) agusti.nieto@uab.cat UAB

Equip docent: Jon Arrizabalaga (JA) jonarri@imf.csic.es CSIC
Mònica Balltondre (MB) monica.balltondre@uab.cat UAB
Emilia Calvo (EC) ecalvo@ub.edu UB
Miquel Carandell (MC) miquel.carandell@uab.cat UAB
Gemma Cirac (GC) gemma.cirac@gmail.com UPF
Daniele Cozzoli (DC) daniele.cozzoli@upf.edu UPF
Jesus Galech (JG) jesus.galech@ub.edu UB
Oliver Hochadel (OH) oliver.hochadel@imf.csic.es CSIC
Silvia Levy Lazcano (SL) silvialevylazcano@gmail.com UAB
Maria Rosa Massa (MRM) M.Rosa.Massa@upc.edu UPC
Jorge Molero Mesa (JM) jorge.molero@uab.cat UAB
Agustí Nieto-Galan (ANG) agusti.nieto@uab.cat UAB
Pepe Pardo (PPP) pepeprimo@gmail.com CSIC
Antoni Roca-Rosell, (AR) antoni.roca-rosell@upc.edu UPF
Jaume Sastre-Juan (JSJ) jaume.sastre@uab.cat UAB
Jaume Valentines (JV) jaume.valentines.a@gmail.com UNL

Lloc i horari: CEHIC (L3-05), Mòdul de Recerca C, UAB, dimarts i dijous de 15:30h–18:30h

Objectius

Com escriure la història de la ciència al segle XXI? Per a poder respondre a aquesta pregunta complexa, el mòdul proporciona a l'estudiant una aproximació crítica a diferents escoles, temes i problemes de què s'ocupa la història de la ciència com a disciplina acadèmica, i convida a treure'n conclusions útils d'actualitat. Es tracta d'un mòdul *historiogràfic*, on les mirades plurals i sovint controvertides en relació a determinats esdeveniments del passat tenen prioritat per sobre dels consensos sobre aquests mateixos temes –més propis del mòdul M1.

El mòdul M2 capacita i prepara a l'estudiant per a la realització, al segon semestre, dels mòduls de recerca (M5 + M9) amb garanties d'èxit.

Continguts

El curs està organitzat en dos blocs:

A: Metodologia i desenvolupament de la disciplina: introdueix a l'estudiant en la bibliografia, enfocaments i metodologia de recerca en història de la ciència. Proporciona també una panoràmica del desenvolupament de la disciplina al llarg del segle XX.

B: Temes i problemes: explora la relació de la ciència amb determinats temes i problemes fronterers, des d'una perspectiva historiogràfica.

A. METODOLOGIA I DESENVOLUPAMENT DE LA DISCIPLINA

	Data	Tema	Docents
1	22-09-2020	Presentació. La història de la ciència com a disciplina acadèmica: introducció historiogràfica. Eines i recursos.	MB, MC, ANG
2	29-01-2020	Els orígens de la història de la ciència (I): Sarton	EC
3	01-10-2020	Els orígens de la història de la ciència (II): Koyré	JG
4	06-10-2020	La primera sociologia: Merton	ANG
5	08-10-2020	Thomas Kuhn i la guerra Freda	ANG
6	13-10-2020	El gir sociològic i cultural (I)	JSJ
7	15-10-2020	El gir sociològic i cultural (II)	JSJ
8	20-10-2020	Sessió de síntesi. Crítica de textos Preparació del primer exercici	ANG

B. LA HISTÒRIA DE LA CIÈNCIA: TEMES I PROBLEMES

	Data	Tema	Docents
9	22-10-2020	Medicina	JA, JM
10	27-10-2020	Ciències Humanes	SL
11	29-10-2020	Tecnologia (I)	JV/JSJ
12	03-11-2020	Tecnologia (II)	JV/JSJ
13	10-11-2020	Art <i>Lliurament del primer exercici</i>	JG
14	12-11-2020	Trobada SCHCT <i>Revisió primer exercici i preparació del segon (via campus virtual)</i>	MB, MC, ANG
15	17-11-2020	Religió	EC
16	19-11-2024	Matemàtiques, enginyeria (I)	AR/MRM

17	24-11-2020	Matemàtiques, enginyeria (II)	AR/MRM
18	26-11-2020	Gènere (I)	MB
19	01-12-2020	Gènere (II)	MB
20	03-12-2020	<i>Sessió de seguiment de l'assaig historiogràfic. Presentació oral de la lectura escollida per l'assaig final</i>	MB, MC, ANG
21	10-12-2020	Història ambiental	MC
22	15-12-2020	Ciència global	GC
23	17-12-2020	Big Science	GC
24	07/01/2020	STS	GC
25	12-01-2021	Públics (I) <i>Lliurament segon exercici</i>	OH/PPP
26	14-01-2021	Públics (II)	OH/PPP
27	19-01-2021	Història global	DC
28	21-01-2021	Hegemonia cultural	DC
29	26-01-2021	HPS	DC
30	28-01-2021	Sessió final de síntesi	MB, MC, ANG

Avaluació

El mòdul proporciona a l'estudiant una metodologia de treball que ha de poder desenvolupar durant tot el màster. Després de la corresponent tutorització per part dels coordinadors, l'estudiant escollirà un possible tema que ens ajudarà a definir els autors a treballar a l'exercici 1 (clàssic), l'exercici 2 (article especialitzat) i l'autor/a de l'assaig historiogràfic. Els coordinadors assignaran a cada estudiant un professor tutor que els guiarà en la confecció de l'assaig historiogràfic.

L'avaluació es realitzarà a partir de les activitats següents:

Activitat	Pes
1. Comentari historiogràfic d'un text clàssic del bloc A: S'assignarà un text clàssic d'alguns dels autors (o de les seves escoles) del bloc A (Sarton, Koyré, Merton, Kuhn, etc), que caldrà comentar de manera crítica en un text de 1000 paraules, presentat en un format prèviament definit Lliurament: 26-11-2020 .	15%
2. Comentari historiogràfic d'un article del bloc B: S'assignarà un article especialitzat d'alguns dels temes que apareixen en el bloc B, que caldrà comentar de manera crítica en un text de 1000 paraules, presentat en un format prèviament definit. Lliurament: 17-12-2020	15%
3. Presentació oral de la monografia escollida per a l'assaig historiogràfic. Presentació breu de l'autor, de les idees principals de l'obra i del posicionament historiogràfic d'aquesta.	20%

- 4. Redacció d'un assaig historiogràfic** d'una extensió de 5000 paraules. L'assaig es centrarà en l'anàlisi de l'obra d'un determinat autor i de la seva contribució a la historiografia de la ciència. Cal escollir una de les obres que us proposem a l'apèndix. 50%

L'assaig ha de partir de la presentació de l'autor (500 paraules) i d'un resum de la lectura (1000 paraules) per arribar a la identificació i discussió historiogràfica de l'obra (3500 paraules). Un vegada situat el posicionament historiogràfic de l'obra amb una discussió raonada, cal comparar-lo amb altres aproximacions al mateix tema (situant-les en el temps) i fer-ne una crítica raonada: veure quines implicacions té aquella aproximació historiogràfica, com està construint el seu objecte d'estudi, els problemes metodològics que presenta, etc.

Proporcionarem un model d'article que caldrà seguir per a qüestions formals en l'elaboració de l'assaig. La correcció formal i lingüística comptarà en la qualificació final de l'exercici.

Lliurament de l'assaig historiogràfic: **04-02-2021**
(Supervisió i avaluació: coordinadors del mòdul)

Base de dades History of Science, Technology and Medicine

La UAB s'ha subscrit a la base de dades History of Science, Technology and Medicine, que inclou la base de dades bibliogràfica d'Isis i la HSS. Tenim 4 accessos simultanis. Hi podeu accedir des de fora de la UAB de la següent manera:

- 1) Accediu a la Xarxa Privada Virtual de la UAB <http://xpv.uab.cat/> mitjançant el vostre NIU i password
- 2) Cliqueu Biblioteques per accedir a la web del Servei de Biblioteques de la UAB
- 3) Busqueu al Catàleg de la UAB "History of Science Technology". Entre els resultats veureu: History of science, technology, and medicine [Recurs electrònic]
- 4) Cliqueu sobre la referència i trobareu l'enllaç directe a la base de dades.

Bibliografia

Un molt bon recurs bibliogràfic el teniu al web de la History of Science Society (HSS):
[Reading the History of Western Science: A List of Good Places to Start](#)

Diccionaris, guies, antologies i enciclopèdies

BYNUM, William F. & Roy PORTER (eds.) (1993). *Companion Encyclopedia of the History of Medicine*. London: Routledge, 2 vols.

BYNUM, William F.; BYNUM, Helen (eds.) (2006). *Dictionary of Medical Biography*. Westport: Greenwood, 5 volumes.

GILLESPIE, Charles (ed.) (1970/90). *Dictionary of Scientific Biography*. New York: Charles Scribner's Sons.

HEILBRON, John L. (ed.) (2003). *The Oxford Companion to the History of Modern Science*. Oxford: Univ. Press.

BIAGIOLI, Mario (ed.) (1999). *The Science Studies Reader*. New York: Routledge.

HACKETT, Edward J. et al., eds., *The Handbook of Science and Technology Studies*, 3ª ed., Cambridge, MA: MIT Press.

HESSENBRUCH, Arne (ed.) (2000). *Reader's Guide to the History of Science*. London: Fitzroy Dearbour.

KRIGE, John; PESTRE, Dominique (eds.) (2003). *Companion to Science in the Twentieth Century*. Amsterdam: Harwood.

PATTON, Lydia (ed.) (2014). *Philosophy, Science, and History: A Guide and Reader*. New York: Routledge.

MAUSKOPF, Seymour, SCHMALTZ, Tad (eds.) (2012). *Integrating History and Philosophy of Science Problems and Prospects*. Dordrecht: Springer

OLBY, Robert; Geoffrey CANTOR; John CHRISTIE; Jonathan HODGE, eds. (1990) *Companion to the History of Modern Science*. London: Routledge.

The Cambridge History of Science. Cambridge: Cambridge University Press, 8 vols.

PESTRE, Domique (ed.) (2015). *Histoire des sciences et des savoirs*. Paris: Seuil, 3 vols.

Historiografia

Les obres panoràmiques sobre historiografia de la ciència són escasses. Cal destacar-ne però algunes que poden ser útils a nivell de consulta:

DOEL, Ronald E., SÖDERQVIST, Thomas (2006). *The Historiography of Contemporary Science, Technology, and Medicine: Writing Recent Science*, London: Routledge.

GAVROGLU, Kostas (2007). *O Passado das Ciências como História*. Porto: Porto Editora.

GRAHAM, L. W. LEPENIES, P. WEINGART (eds.) (1987). *Functions and Uses of Disciplinary Histories*. Dordrecht: Springer.

GOLINSKI, Jan (1998). *Making Natural Knowledge. Constructivism and the History of Science*. Cambridge University Press.

HUISMAN, Frank; WARNER, John Harley (eds.) (2004). *Locating medical history. Stories and their meanings*. Baltimore: The Johns Hopkins University Press.

KRAGH, Helge (1989; 2007). *Introducción a la historia de la ciencia*. Barcelona: Crítica.

SOLÍS, Carlos (ed.) (1994). *Razones e intereses. La historia de la ciencia después de Kuhn*. Barcelona: Paidós.

SOLÍS, Carlos (ed.) (1998). *Alta tensión: historia, filosofía y sociología de la ciencia. Ensayos en honor de Thomas S. Kuhn*. Barcelona: Paidós.

Apèndix: Obres per a l'assaig historiogràfic

Cal escollir un llibre de la llista següent. Hi trobareu els llibres més prestigiosos en història de la ciència, que han obtingut premis des del any 1960 ençà:

<https://hssonline.org/2019/11/25/hss-award-winning-books-in-the-history-of-science/>